

PRIJEDLOG ZAKONA O
POTVRĐIVANJU

**IZMJENA I DOPUNA PROTOKOLA
O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD
ONEČIŠĆAVANJA S KOPNA,**

S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. Ustavna osnova za donošenje Zakona

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna sadržana je u članku 138. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 41/01-pročišćeni tekst i 55/01).

II. Ocjena stanja i cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna treći je Protokol Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelonska konvencija) usvojene 1976. godine u Barceloni, te izmjenjene i dopunjene u Barceloni 1995. godine i preimenovane u Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja, koju je potvrdio Hrvatski sabor 27. studenog.1998. godine («Narodne novine», – međunarodni ugovori br. 17/98).

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna usvojen je 17. svibnja.1980. godine u Ateni i stupio je na snagu 17. lipnja.1983. godine. Protokol je izmjenjen i dopunjen 7. ožujka.1996. godine u Siracusi i preimenovan u Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu, LBS protokol.

U svrhu zaštite i praćenja stanja morskog okoliša Sredozemlja kao i sveobuhvatno planiranje razvoja i upravljanja pomorskim dobrom potaknuta je suradnja vlada država Sredozemlja i Europske unije odobravanjem Plana djelovanja u Sredozemlju (Mediterranean Action Plan, MAP 1975), koji je dio Programa Ujedinjenih naroda o zaštiti okoliša (United Nation Environmental Programme, UNEP). Republika Hrvatska je članica MAP-a i aktivno sudjeluje u aktivnostima u skladu programa zaštite Sredozemlja. Navedena Barcelonska konvencija i pripadajući Protokoli osobito su važni i značajni za Republiku Hrvatsku koja kao srednje europska i mediteranska država provodi zaštitu okoliša mora, obale i otoka i koja se ostvaruje kao dio ukupne regionalne strategije zaštite Sredozemlja. Strategija je utemeljena na razmjeni iskustva i izravnoj suradnji s institucijama i stručnjacima stranaka. Stranke prema odredbama LBS protokola provode Strateški plan djelovanja (Strategic Action Plan). Republika Hrvatska je prepoznala opasnost koja nastaje za morski okoliš, žive resurse i čovjekovo zdravlje uslijed onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu te ozbiljne probleme koji proizlaze iz istih u obalnim vodama i ušćima rijeka Jadranskog mora, prvenstveno zbog nepročišćenog, nedovoljno pročišćenog ili neodgovarajuće obrađenog ispuštanja iz kućanstava ili industrije, a koje sadrži tvari koje su toksične, postojane i sklone biološkoj akumulaciji.

Republika Hrvatska svijesna je da zaštita okoliša kao i smanjenje ispuštanja opasnih i štetnih tvari u okoliš je prioritetni cilj i zadatak očuvanja okoliša i ispunjenja održivog razvoja. Ovim izmjenama i dopunama LBS protokola iz 1996. godine mijenja i dopunjuje se Protokol iz 1980. godine u svrhu jačanja suradnje između stranaka, odredba zakonske regulative i primjena najboljih raspoloživih tehnika i najboljih raspoloživih postupaka za zaštitu okoliša.

Osnovni ciljevi:

Cilj ovog Protokola je poticanje suradnje stranaka za zaštitu Sredozemnog mora te zaštita okoliša mora, obale i otoka kroz smanjenje, suzbijanje i uklanjanje ispuštanja opasnih i štetnih tvari iz izvora i djelatnosti na kopnu. Stranke Protokola obvezat će se na poduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti u svrhu ispunjenja navedenih ciljeva dajući prednost postepenom ukidanju unošenja tvari koje su toksične, postojane i sklone biološkom akumuliranju. Sukladno opredjeljenju Republike Hrvatske za očuvanje vlastitih prirodnih resursa smatramo da je potvrđivanje Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna od interesa za našu državu. Potvrđivanje Protokola osigurava međusobno

izviješćivanje stranaka o poduzetim mjerama, postignutim rezultatima i mogućim poteškoćama u primjeni Protokola; također osigurava izvješćivanje o ispuštanjima koja potječu iz točkastih i raspršenih izvora i djelatnosti na kopnu na području ugovornih stranaka, a koja mogu izravno ili neizravno utjecati na područje Sredozemnog mora.

Također potvrđivanjem Protokola otvara se suradnja u promicanju dostignuća i razmjene iskustva u zaštiti morskog okoliša između ugovornih stranaka i mogućnost dobivanja financijskih potpora.

III. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom

Osnova za potvrđivanje Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna je provedba članka 4. stavak 5. i članaka 8. i 21. Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelonska konvencija) usvojene 1976. godine u Barceloni, te izmjenjene i dopunjene u Barceloni 1995. godine. Republika Hrvatska potpisnik je Barcelonske konvencije («Narodne novine», – međunarodni ugovori br. 17/98) koja predviđa da će ugovorne stranke poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile, smanjile i suzbile onečišćavanje područja Sredozemnog mora iz izvora i djelatnosti na kopnu. U svrhu poduzimanja aktivnosti za provedbu izmjena i dopuna Konvencije pripremljene su izmjene i dopune Protokola. Izmjenama i dopunama Protokola mjenjaju se i nadopunjuju članci Protokla kao što su i dodani novi Dodaci. Ovim Protokolom se ugovorne stranke obvezuju da pojedinačno ili putem bilateralne ili multilateralne suradnje poduzimaju potrebne mjere za uklanjanje onečišćenja koja potječu iz izvora na kopnu i da postepeno ukidaju unos tvari koje su toksične, postojane i sklone biloškoj akumulaciji za područje Sredozemnog mora. Primjena ovog Protokola osigurava da se u svrhu zaštite okoliša koriste najbolje raspoložive tehnike u industriji i najprikladnije mjere i strategije za nadzor u okolišu.

Protokol se sastoji od 16 članaka koji su grupirani u slijedeće odsjeke:

uvod, opće odredbe, definicije, područje Protokola, primjena Protokola, opće obveze, sustav izdavanja dozvola ili uređivanja, zajedničke smjernice, standardi i kriteriji, praćenje, znanstvena i tehnička suradnja, tehnička pomoć, prekogranično onečišćavanje, rješavanje sporova, izvješća, sastanci, donošenje planova djelovanja programa mjera, završne odredbe i dodatak I, II, III i IV.

Protokol se odnosi na područje Sredozemnog mora kako je utvrđeno u članku 1. Konvencije, a uključuje hidrološki bazen područja Sredozemnog mora, voda s kopnene strane osnovne crte od koje se mjeri i prostire širina teritorijalnog mora, a kod vodotokova do slatkovodne granice, zatim bočaste vode, obalne slane vode uključujući slane močvare i obalne lagune te podzemne vode povezane sa Sredozemnim morem.

IV. Ocjena sredstava potrebnih za provedbu ovog Zakona

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Financiranje aktivnosti navedenih u Izmjenama i dopunama Protokola provodit će se sredstvima od naknada za zaštitu voda koja prikupljaju Hrvatske vode, a provedba aktivnosti prema ovom Zakonu je u skladu s Državnim planom za zaštitu voda.

V. Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog Sabora («Narodne novine», br. 6/02, 41/02, 91/03, 58/04) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. S obzirom na razloge navedene u točkama II. i III. Prijedloga zakona, potrebno je što žurnije ispuniti sve potrebne pretpostavke za stupanje na snagu Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna i u odnosu na Republiku Hrvatsku. S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojima država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorima, kao i na činjenici da se u ovoj fazi

postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje. Republika Hrvatska je usmjerena na razvoj pomorskog gospodarstva, turizam i oprijedjeljena za zaštitu i očuvanje okoliša mora, obale i otoka. Republika Hrvatska kao potpisnica Barcelonske konvencije iz 1976. godine, izmjenjene i dopunjene 1995. godine, a potvrđene 1998. godine, potvrđivanjem Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna omogućava suradnju na promicanju i razmjeni znanja i iskustva u zaštiti okoliša mora, obale i otoka. U skladu načela o održivom razvoju i zaštiti okoliša navedene aktivnosti iz Protokola pozitivno će utjecati na razvoj gospodarstva u Republici Hrvatskoj.

VI. Konačni Prijedlog zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», br. 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, pokreće se postupak za donošenja Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna.

Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA I DOPUNA
PROTOKOLA
O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA S KOPNA**

Članak 1.

Potvrđuju se Izmjene i dopune Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna usvojene 7. ožujka.1996. godine u Siracusi u izvorniku na arapskom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Izmjena i dopuna Protokola iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

**AMENDMENTS TO THE PROTOCOL FOR THE PROTECTION OF THE
MEDITERRANEAN SEA
AGAINST POLLUTION FROM LAND-BASED SOURCES**

A. Title

The title of the Protocol is amended as follows:

**PROTOCOL FOR THE PROTECTION OF THE MEDITERRANEAN SEA AGAINST
POLLUTION FROM LAND-BASED SOURCES AND ACTIVITIES**

B. Preambular paragraphs

The first preambular paragraph of the Protocol is amended as follows:
Being Parties to the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution, adopted at Barcelona on 16 February 1976 and amended on 10 June 1995,

The third preambular paragraph of the Protocol is amended as follows:
Noting the increasing environmental pressures resulting from human activities in the Mediterranean Sea area, particularly in the fields of industrialisation and urbanisation, as well as the seasonal increases in the coastal population due to tourism.

The fourth preamble paragraph of the Protocol is amended as follows:
Recognising the danger posed to the marine environment, living resources and human health by pollution from land-based sources and activities and the serious problems resulting therefrom in many coastal waters and river estuaries of the Mediterranean Sea, primarily due to the release of untreated, insufficiently treated or inadequately disposed of domestic or industrial discharges containing substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate.

The following paragraph is added as the fifth preambular paragraph:
Applying the precautionary principle and the polluter pays principle, undertaking environmental impact assessment and utilising the best available techniques and the best environmental practice including clean production technologies, as provided for in Article 4 of the Convention.

The sixth preambular paragraph of the Protocol is amended as follows:
Determined to take, in close cooperation, the necessary measures to protect the Mediterranean Sea against pollution from land-based sources and activities

The following paragraph is added as the seventh preambular paragraph:
Taking into consideration the Global Programme of Action for the Protection of the Marine Environment from Land-Based Activities, adopted at Washington, D.C., on 3 November 1995,

C. Article 1

A title is inserted and the text is amended as follows:

General provision

The Contracting Parties to this Protocol (hereinafter referred to as 'the Parties') shall take all appropriate measures to prevent, abate, combat and eliminate to the fullest possible extent pollution of the Mediterranean Sea area caused by discharges from rivers, coastal establishments or outfalls, or emanating from any other land-based sources and activities within their territories, giving priority to the phasing out of inputs of substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate.

D. Article 2

A title is inserted, and the text of paragraphs (a) and (d) are amended as follows:

Definitions

(a) The Convention means the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution, adopted at Barcelona on 16 February 1976 and amended on 10 June 1995;

(d) The hydrologic basin means the entire watershed area within the territories of the Contracting Parties, draining into the Mediterranean Sea area as defined in Article 1 of the Convention.

E. Article 3

A title is inserted and the following new paragraph is added:

Protocol area

(abis (renumbered as (b))

(b) The hydrologic basin of the Mediterranean Sea area;

Paragraph (b) is renumbered as paragraph (c). Paragraph (c) is renumbered as paragraph (d) and amended as follows:

(d) Brackish waters, coastal salt waters including marshes and coastal lagoons, and ground waters communicating with the Mediterranean Sea.

F. Article 4

A title is inserted and the texts of paragraphs 1(a) and (b) are amended as follows:

Protocol application

1. This Protocol shall apply:

(a) to discharges originating from land-based point and diffuse sources and activities within the territories of the Contracting Parties that may affect directly or indirectly the Mediterranean Sea area. These discharges shall include those which reach the Mediterranean area, as defined in article 3(a), (c) and (d) of this Protocol, through coastal disposals, rivers, outfalls, canals, or other watercourses, including ground water flow, or through run-off and disposal under the seabed with access from land;

(b) to inputs of polluting substances transported by the atmosphere to the Mediterranean Sea area from land-based sources or activities within the territories of the Contracting Parties under the conditions defined in Annex III to this Protocol.

The following new paragraph is added:

3. The Parties shall invite States that are not parties to the Protocol and have in their territories parts of the hydrologic basin of the Mediterranean area to cooperate in the implementation of the Protocol.

G. Article 5

A title is inserted and the texts of paragraphs 1, 2 and 4 are amended as follows:

General obligations

1. The Parties undertake to eliminate pollution deriving from land-based sources and activities, in particular to phase out inputs of the substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate listed in Annex I.

2. To this end, they shall elaborate and implement, individually or jointly, as appropriate, national and regional action plans and programmes, containing measures and timetables for their implementation.

Paragraph 3 is deleted.

4. (renumbered as 3)

3. The priorities and timetables for implementing the action plans, programmes and measures shall be adopted by the Parties taking into account the elements set out in Annex I and shall be periodically reviewed.

The following new paragraphs are added:

4. When adopting action plans, programmes and measures, the Parties shall take into account, either individually or jointly, the best available techniques and the best environmental practice including, where appropriate, clean production technologies, taking into account the criteria set forth in Annex IV.

5. The Parties shall take preventive measures to reduce to the minimum the risk of pollution caused by accidents.

H. Article 6

A title is inserted and the text is replaced by the following:

Authorisation or regulation system

1. Point source discharges into the Protocol area, and releases into water or air that reach and may affect the Mediterranean area, as defined in Article 3(a), (c) and (d) of this Protocol, shall be strictly subject to authorisation or regulation by the competent authorities of the Parties, taking due account of the provisions of this Protocol and Annex II thereto, as well as the relevant decisions or recommendations of the meetings of the Contracting Parties.

2. To this end, the Parties shall provide for systems of inspection by their competent authorities to assess compliance with authorisations and regulations.

3. The Parties may be assisted by the Organisation, upon request, in establishing new, or strengthening existing, competent structures for inspection of compliance with authorisations and regulations. Such assistance shall include special training of personnel.

4. The Parties establish appropriate sanctions in case of non-compliance with the authorisations and regulations and ensure their application.

I. Article 7

A title is inserted. The texts of paragraph 1(e) and paragraph 3 are amended as follows:

Common guidelines, standards and criteria

1.

(e) Specific requirements concerning the quantities of the substances discharged (listed in Annex I), their concentration in effluents and methods of discharging them.

3. The action plans, programmes and measures referred to in Articles 5 and 15 of this Protocol shall be adopted by taking into account, for their progressive implementation, the capacity to adapt and reconvert existing installations, the economic capacity of the Parties and their need for development.

J. Article 8

A title is inserted and the text is amended as follows:

Monitoring

Within the framework of the provisions of, and the monitoring programmes provided for in Article 12 of the Convention, and if necessary in cooperation with the competent international organisations, the Parties shall carry out at the earliest possible date monitoring activities and make access to the public of the findings in order:

(a) systematically to assess, as far as possible, the levels of pollution along their coasts, in particular with regard to the sectors of activity and categories of substances listed in Annex I, and periodically to provide information in this respect;

(b) to evaluate the effectiveness of action plans, programmes and measures implemented under this Protocol to eliminate to the fullest possible extent pollution of the marine environment.

K. Article 9

A title is inserted and the text is amended as follows:

Scientific and technical cooperation

In conformity with Article 13 of the Convention, the Parties shall cooperate in scientific and technological fields related to pollution from land-based sources and activities, particularly research on inputs, pathways and effects of pollutants and on the development of new methods for their treatment, reduction or elimination, as well as the development of clean production processes to this effect. To this end, the Parties shall, in particular, endeavour to:

The following new paragraph is added:

(c) promote access to, and transfer of, environmentally sound technology including clean production technology

L. Article 10

A title is inserted and the text is amended as follows:

Technical assistance

1. The Parties shall, directly or with the assistance of competent regional or other international organisations, bilaterally or multilaterally, cooperate with a view to formulating and, as far as possible, implementing programmes of assistance to developing countries, particularly in the fields of science, education and technology, with a view to preventing, reducing or, as appropriate, phasing out inputs of pollutants from land-based sources and activities and their harmful effects in the marine environment.

2. Technical assistance would include, in particular, the training of scientific and technical personnel, as well as the acquisition, utilisation and production by those countries of appropriate equipment and, as appropriate, clean production technologies, on advantageous terms to be agreed upon among the Parties concerned.

M. Article 11

A title is inserted as follows:

Transboundary pollution

N. Article 12

A title is inserted and the text of paragraph 1 is amended as follows:

Settlement of disputes

1. Taking into account Article 28(1), of the Convention, when land-based pollution originating from the territory of one Party is likely to prejudice directly the interests of one or more of the other Parties, the Parties concerned shall, at the request of one or more of them, undertake to enter into consultation with a view to seeking a satisfactory solution.

O. Article 13

A title is inserted. The texts of paragraph 1, the first sentence of paragraph 2 and sub-paragraph (d) of paragraph 2 are amended as follows:

Reports

1. The Parties shall submit reports every two years, unless decided otherwise by the meeting of the Contracting Parties, to the meetings of the Contracting Parties, through the Organisation, of measures taken, results achieved and, if the case arises, of difficulties encountered in the application of this Protocol. Procedures for the submission of such reports shall be determined at the meetings of the Parties.

2. Such reports shall include, inter alia:

(d) action plans, programmes and measures implemented in accordance with Articles 5, 7 and 15 of this Protocol.

P. Article 14

A title is inserted. The texts of paragraph 1 and of sub-paragraphs (a), (c) and (f), of paragraph 2 are amended as follows:

Meetings

1. Ordinary meetings of the Parties shall take place in conjunction with ordinary meetings of the Contracting Parties to the Convention held pursuant to Article 18 of the Convention. The Parties may also hold extraordinary meetings in accordance with Article 18 of the Convention.

2.

(a) to keep under review the implementation of this Protocol and to consider the efficacy of the action plans, programmes and measures adopted;

(c) to formulate and adopt action plans, programmes and measures in accordance with Articles 5, 7 and 15 of this Protocol;

(f) to consider the reports submitted by the Parties under Article 13 of this Protocol.

Q. Article 15

A title is inserted and the text of paragraph 1 is amended as follows:

Adoption of action plans, programmes and measures

1. The meeting of the Parties shall adopt, by a two-thirds majority, the short-term and medium-term regional action plans and programmes containing measures and timetables for their implementation provided for in Article 5 of this Protocol.

The text of paragraph 2 is replaced by the following:

2. Regional action plans and programmes as referred to in paragraph 1 shall be formulated by the Organisation and considered and approved by the relevant technical body of the

Contracting Parties within one year at the latest of the entry into force of the amendments to this Protocol.

Such regional action plans and programmes shall be put on the agenda for the subsequent meeting of the Parties for adoption. The same procedure shall be followed for any additional action plans and programmes.

The following new paragraphs are added:

3. The measures and timetables adopted in accordance with paragraph 1 of this Article shall be notified by the Secretariat to all the Parties. Such measures and timetables become binding on the one hundred and eightieth day following the day of notification for the Parties which have not notified the Secretariat of an objection within one hundred and seventy-nine days from the date of notification.

4. The Parties which have notified an objection in accordance with the preceding paragraph shall inform the meeting of the Parties of the provisions they intend to take, it being understood that these Parties may at any time give their consent to these measures or timetables.

R. Article 16

A title is inserted and the text of paragraph 2 is amended as follows:

Final provisions

2. The rules of procedure and the financial rules adopted pursuant to Article 24 of the Convention shall apply with respect to this Protocol, unless the Parties to this Protocol agree otherwise.

The text of the last paragraph is amended as follows:

Done at Athens on 17 May 1980 and amended at Syracuse on 7 March 1996 in a single copy in the Arabic, English, French and Spanish languages, the four texts being equally authoritative.

ANNEX I

Annex I is replaced by a new Annex I as follows:

ANNEX I

ELEMENTS TO BE TAKEN INTO ACCOUNT IN THE PREPARATION OF ACTION PLANS, PROGRAMMES AND MEASURES FOR THE ELIMINATION OF POLLUTION FROM LAND-BASED SOURCES AND ACTIVITIES

This annex contains elements which will be taken into account in the preparation of action plans, programmes and measures for the elimination of pollution from land-based sources and activities referred to in Articles 5, 7 and 15 of this Protocol.

Such action plans, programmes and measures will aim to cover the sectors of activity listed in Section A and also cover the groups of substances enumerated in Section C, selected on the basis of the characteristics listed in Section B of the present Annex.

Priorities for action should be established by the Parties, on the basis of the relative importance of their impact on public health, the environment and socio-economic and cultural conditions. Such programmes should cover point sources, diffuse sources and atmospheric deposition. In preparing action plans, programmes and measures, the Parties, in conformity with the Global Programme of

Action for the Protection of the Marine Environment from Land-based Activities, adopted at Washington, D.C., in 1995, will give priority to substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate, in particular to persistent organic pollutants (POPs), as well as to wastewater treatment and management.

A. SECTORS OF ACTIVITY

The following sectors of activity (not listed in order of priority) will be primarily considered when setting priorities for the preparation of action plans, programmes and measures for the elimination of the pollution from land-based sources and activities:

- (1) energy production;
- (2) fertiliser production;
- (3) production and formulation of biocides;
- (4) the pharmaceutical industry;
- (5) petroleum refining;
- (6) the paper and paper-pulp industry;
- (7) cement production;
- (8) the tanning industry;
- (9) the metal industry;
- (10) mining;
- (11) the shipbuilding and repairing industry;
- (12) harbour operations;
- (13) the textile industry;
- (14) the electronic industry;
- (15) the recycling industry;
- (16) other sectors of the organic chemical industry;
- (17) other sectors of the inorganic chemical industry;
- (18) tourism;
- (19) agriculture;
- (20) animal husbandry;
- (21) food processing;
- (22) aquaculture;

- (23) treatment and disposal of hazardous wastes;
- (24) treatment and disposal of domestic waste water;
- (25) management of municipal solid waste;
- (26) disposal of sewage sludge;
- (27) the waste management industry;
- (28) incineration of waste and management of its residues;
- (29) works which cause physical alteration of the natural state of the coastline;
- (30) transport.

B. CHARACTERISTICS OF SUBSTANCES IN THE ENVIRONMENT

For the preparation of action plans, programmes and measures, the Parties should take into account the characteristics listed below:

- (1) persistence;
- (2) toxicity or other noxious properties (e.g. carcinogenicity, mutagenicity, teratogenicity);
- (3) bioaccumulation;
- (4) radioactivity;
- (5) the ratio between observed concentrations and no observed effect concentrations (NOEC);
- (6) the risk of eutrophication of anthropogenic origin;
- (7) health effects and risks;
- (8) transboundary significance;
- (9) the risk of undesirable changes in the marine ecosystem and irreversibility or durability of effects;
- (10) interference with the sustainable exploitation of living resources or with other legitimate uses of the sea;
- (11) effects on the taste and/or smell of marine products for human consumption;
- (12) effects on the smell, colour, transparency or other characteristics of seawater;
- (13) distribution pattern (i.e. quantities involved, use patterns and probability of reaching the marine environment).

C. CATEGORIES OF SUBSTANCES

The following categories of substances and sources of pollution will serve as guidance in the preparation of action plans, programmes and measures:

- (1) organohalogen compounds and substances which may form such compounds in the marine environment. Priority will be given to aldrin, chlordane, DDT, dieldrin, dioxins and furans, endrin, heptachlor, hexachlorobenzene, mirex, PCBs and toxaphene;
- (2) organophosphorus compounds and substances which may form such compounds in the marine environment;
- (3) organotin compounds and substances which may form such compounds in the marine environment;
- (4) polycyclic aromatic hydrocarbons;
- (5) heavy metals and their compounds;
- (6) used lubricating oils;
- (7) radioactive substances, including their wastes, when their discharges do not comply with the principles of radiation protection as defined by the competent international organisations, taking into account the protection of the marine environment;
- (8) biocides and their derivatives;
- (9) pathogenic micro-organisms;
- (10) crude oils and hydrocarbons of petroleum origin;
- (11) cyanides and fluorides;
- (12) non-biodegradable detergents and other non-biodegradable surface-active substances;
- (13) compounds of nitrogen and phosphorus and other substances which may cause eutrophication;
- (14) litter (any persistent manufactured or processed solid material which is discarded, disposed of, or abandoned in the marine and coastal environment);
- (15) thermal discharges;
- (16) acid or alkaline compounds which may impair the quality of water;
- (17) non-toxic substances that have an adverse effect on the oxygen content of the marine environment;
- (18) non-toxic substances that may interfere with any legitimate use of the sea;
- (19) non-toxic substances that may have adverse effects on the physical or chemical characteristics of seawater.

ANNEX II

Annex II is deleted.

ANNEX III

Annex III is renumbered as Annex II. A title is added and the introductory paragraph is amended as follows:

ANNEX II

ELEMENTS TO BE TAKEN INTO ACCOUNT IN THE ISSUE OF THE AUTHORISATIONS FOR DISCHARGES OF WASTES

With a view to the issue of an authorisation for the discharges of wastes containing substances referred to in Article 6 of this Protocol, particular account will be taken, as the case may be, of the following factors:

The title and paragraphs 1, 2, 3, 6 and 7 of Section A are amended as follows:

A. CHARACTERISTICS AND COMPOSITION OF THE DISCHARGES

1. Type and size of point or diffuse source (e.g. industrial process).
2. Type of discharges (e.g. origin, average composition).
3. State of waste (e.g. solid, liquid sludge, slurry).
6. Concentrations with respect to relevant constituents of substances listed in Annex I and of other substances as appropriate.
7. Physical, chemical and biochemical properties of the waste discharges.

The title of Section B is amended and a new paragraph is added:

B. CHARACTERISTICS OF DISCHARGE CONSTITUENTS WITH RESPECT TO THEIR HARMFULNESS

7. All other characteristics as listed in Annex I, Section B.

The title and paragraph 3 of Section C are amended as follows:

C. CHARACTERISTICS OF DISCHARGE SITE AND RECEIVING ENVIRONMENT

3. Initial dilution achieved at the point of discharge into the receiving environment.

ANNEX IV

Annex IV is renumbered as Annex III. A title is added and paragraphs 1, 2, 3 and 5 are amended as follows:

ANNEX III

CONDITIONS OF APPLICATION TO POLLUTION TRANSPORTED THROUGH THE ATMOSPHERE

1. This Protocol shall apply to polluting discharges into the atmosphere under the following conditions:

- (a) the discharged substance is or could be transported to the Mediterranean Sea area under prevailing meteorological conditions;

(b) the input of the substance into the Mediterranean Sea area is hazardous for the environment in relation to the quantities of the same substance reaching the area by other means.

2. This Protocol shall also apply to polluting discharges into the atmosphere affecting the Mediterranean Sea area from land-based sources within the territories of the Parties and from fixed man-made offshore structures, subject to the provisions of Article 4(2) of this Protocol.

3. In the case of pollution of the Mediterranean Sea area from land-based sources through the atmosphere, the provisions of Articles 5 and 6 of this Protocol shall apply progressively to appropriate substances and sources listed in Annex I to this Protocol as will be agreed by the Parties:

5. The provisions of Annex II to this Protocol shall apply to pollution through the atmosphere whenever appropriate. Air pollution monitoring and modelling using acceptable common emission factors and methodologies shall be carried out in the assessment of atmospheric deposition of substances, as well as in the compilation of inventories of quantities and rates of pollutant emissions into the atmosphere from land-based sources.

ANNEX IV

A new Annex IV is added as follows:

ANNEX IV

CRITERIA FOR THE DEFINITION OF BEST AVAILABLE TECHNIQUES AND BEST ENVIRONMENTAL PRACTICE

A. BEST AVAILABLE TECHNIQUES

1. The use of the best available techniques shall emphasise the use of non-waste technology, if available.

2. The term best available techniques means the latest stage of development (state of the art) of processes, of facilities or of methods of operation which indicate the practical suitability of a particular measure for limiting discharges, emissions and waste. In determining whether a set of processes, facilities and methods of operation constitute the best available techniques in general or individual cases, special consideration shall be given to:

(a) comparable processes, facilities or methods of operation which have recently been successfully tried out;

(b) technological advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(c) the economic feasibility of such techniques;

(d) time limits for installation in both new and existing plants;

(e) the nature and volume of the discharges and emissions concerned.

3. It therefore follows that what is best available techniques for a particular process will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as changes in scientific knowledge and understanding.

4. If the reduction of discharges and emissions resulting from the use of best available techniques does not lead to environmentally acceptable results, additional measures have to be applied.

5. Techniques include both the technology used and the way in which the installation is designed, built, maintained, operated and dismantled.

B. BEST ENVIRONMENTAL PRACTICE

6. The term best environmental practice means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies. In making a selection for individual cases, at least the following graduated range of measures should be considered:

(a) the provision of information and education to the public and to users about the environmental consequences of choice of particular activities and choice of products, their use and ultimate disposal;

(b) the development and application of codes of good environmental practice which cover all aspects of the activity in the product's life;

(c) the mandatory application of labels informing users of environmental risks related to a product, its use and ultimate disposal;

(d) saving resources, including energy;

(e) making collection and disposal systems available to the public;

(f) avoiding the use of hazardous substances or products and the generation of hazardous waste;

(g) recycling, recovery and reuse;

(h) the application of economic instruments to activities, products or groups of products;

(i) establishing a system of licensing, involving a range of restrictions or a ban.

7. In determining what combination of measures constitute best environmental practice, in general or individual cases, particular consideration should be given to:

(a) the environmental hazard of the product and its production, use and ultimate disposal;

(b) the substitution by less polluting activities or substances;

(c) the scale of use;

(d) the potential environmental benefit or penalty of substitute materials or activities;

(e) advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(f) time limits for implementation;

(g) social and economic implications.

8. It therefore follows, that best environmental practice for a particular source will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as changes in scientific knowledge and understanding.

9. If the reduction of inputs resulting from the use of best environmental practice does not lead to environmentally acceptable results, additional measures have to be applied and best environmental practice redefined.

IZMJENE I DOPUNE PROTOKOLA O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA S KOPNA

A. Naziv

Naziv Protokola je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

PROTOKOL O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA IZ IZVORA I DJELATNOSTI NA KOPNU

B. Uvodni stavci

Prvi stavak u preambuli Protokola je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Kao stranke Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja usvojene u Barceloni 16. veljače. 1976. i izmijenjene i dopunjene 10. lipnja 1995,

Treći stavak u preambuli Protokola je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Primjećujući rastuće pritiske na okoliš koji proizlaze iz čovjekovih djelatnosti na području Sredozemnog mora, posebno na području industrijalizacija i urbanizacije, kao i sezonsko povećanje broja obalnog stanovništva uslijed turizma,

Četvrti stavak u preambuli Protokola je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Prepoznajući opasnost koja nastaje za morski okoliš, žive resurse i čovjekovo zdravlje uslijed onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu te ozbiljne probleme koji proizlaze iz istih u mnogim obalnim vodama i ušćima rijeka Sredozemnog mora, prvenstveno zbog nepročišćenog, nedovoljno pročišćenog ili neodgovarajuće zbrinutog ispuštanja iz kućanstava ili industrije koje sadrži tvari koje su toksične, postojane i sklone biološkoj akumulaciji,

Slijedeći stavak je dodan kao peti stavak:

Primjenjujući načelo predostrožnosti i načelo onečišćivač plaća, provodeći procjene utjecaja na okoliš te koristeći najbolje raspoložive tehnike i najbolje postupke za zaštitu okoliša, uključujući tehnologije čiste proizvodnje, kako je određeno u članku 4. Konvencije,

Sedmi stavak u preambuli Protokola je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Odlučne da će usko surađivati pri poduzimanju nužnih mjera za zaštitu Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu,

Slijedeći stavak je dodan kao osmi stavak:

Uzimajući u obzir Globalni program djelovanja za zaštitu morskog okoliša od djelatnosti s kopna usvojen 3. studenog. 1995. u Washingtonu D.C.,

C. Članak 1.

Naslov je umetnut i sadržaj je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Opće odredbe

Ugovorne stranke ovog Protokola (u daljnjem tekstu «stranke») poduzet će sve primjerene mjere za spriječavanje, smanjenje, suzbijanje i uklanjanje u najvećoj mogućoj mjeri onečišćavanja područja Sredozemnog mora koje je izazvano ispuštanjem iz rijeka, obalnih objekata ili izljeva, ili proizlazi iz bilo kojih drugih izvora ili djelatnosti na kopnu na njihovom području, dajući prednost postepenom ukidanju unošenja tvari koje su toksične, postojane i sklone biološkom akumuliranju.

D. Članak 2.

Naslov je umetnut i sadržaji stavaka (a) i (d) su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Definicije

(a) Konvencija označava Konvenciju za zaštitu Sredozemnog mora od onečišćavanja usvojenu u Barceloni 16. veljače. 1976. i izmijenjenu i dopunjenu 10. lipnja. 1995.;

(d) Hidrološki bazen označava cjelokupno slivno područje unutar područja ugovornih stranaka koje se odvodnjava u područje Sredozemnog mora kako je određeno u članku 1. Konvencije.

E. Članak 3.

Naslov je umetnut i novi stavak je dodan:

Područje Protokola

(abis (promjenjen kao (b))

(b) hidrološki bazen područja Sredozemnog mora;

Stavak (b) je promjenjen kao stavak (c). Stavak (c) je promjenjen kao stavak (d) i izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

(d) bočate vode, obalne slane vode uključujući slane močvare i obalne lagune te podzemne vode povezane sa Sredozemnim morem.

F. Članak 4.

Naslov je umetnut i sadržaji stavaka 1.(a) i (b) su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Primjena Protokola

1. Ovaj Protokol se primjenjuje:

(a) na ispuštanja koji potječe iz točkastih i raspršenih izvora i djelatnosti na kopnu na području ugovornih stranaka koja mogu izravno ili neizravno utjecati na područje Sredozemnog mora. Ova ispuštanja obuhvaćat će ona koja dopijevaju u područje

Sredozemnog mora, kako je navedeno u članku 3. (a), (c) i (d) ovog Protokola, putem odlaganja na obali, rijeka, izljeva, kanala ili drugih vodotokova, uključujući tokove podzemnih voda, ili kroz istjecanje i odlaganje ispod dna mora s pristupom sa kopna;

(b) na unos onečišćujućih tvari koje prenosi atmosfera u područje Sredozemnog mora iz izvora ili djelatnosti na kopnu na području ugovornih stranaka pod uvjetima određenim u Dodatku III ovog Protokola.

Dodaje se slijedeći novi stavak:

3. Stranke će pozvati države koje nisu stranke Protokola, a na svojem području imaju dijelove hidrološkog bazena područja Sredozemnog mora, da surađuju na provedbi ovog Protokola.

G. Članak 5.

Naslov je umetnut i sadržaji stavaka 1., 2. i 4. su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Opće obveze

1. Stranke se obvezuju da će uklanjati onečišćenje koje potječe iz izvora i djelatnosti na kopnu, a posebno da će postepeno ukidati unos tvari navedenih u Dodatku I koje su toksične, postojeane i sklone biološkoj akumulaciji.

2. U tu svrhu će se, pojedinačno ili zajednički, kako to bude primjereno, izrađivati i primjenjivati nacionalni i regionalni planovi djelovanja i programi koji sadrže mjere i rokove za primjenu istih.

Stavak 3. je brisan.

4. (promjenjen kao 3.)

3. Stranke će utvrđivati prednosti i rokove za provedbu planova djelovanja, programa i mjera vodeći računa o elementima navedenim u Dodatku I i iste povremeno pregledati.

Slijedeći novi stavci su dodani:

4. Kod utvrđivanja planova djelovanja, programa i mjera stranke će, pojedinačno ili zajednički, voditi računa o najboljim tehnikama i najboljim postupcima za zaštitu okoliša, uključujući, gdje je to prikladno, tehnologije čiste proizvodnje, uzimajući u obzir kriterije navedene u Dodatku IV.

5. Stranke će poduzimati preventive mjere kojima se opasnost od onečišćavanja izazvanog nesrećom svodi na najmanju mjeru.

H. Članak 6.

Naslov je umetnut i sadržaj je zamjenjen sa slijedećim:

Sustav autorizacija ili propisa

1. Ispuštanje iz točkastih izvora u područje Protokola i oslobađanje u vodu ili zrak koje dospijeva i može utjecati na područje Sredozemnog mora kako je utvrđeno u člancima 3. (a), (c) i (d) ovog Protokola strogo podliježe autorizaciji ili propisu od strane nadležnih tijela

stranaka, uzimajući u obzir odredbe ovog Protokola i Dodatka II istomu, kao i važne odluke ili preporuke sastanaka ugovornih stranaka.

2. U tu svrhu stranke će utvrditi sustave kontrole koje će provoditi njihova nadležna tijela kako bi procijenila sukladnost s autorizacijama i propisima.

3. Organizacija može strankama na njihov zahtjev pružiti pomoć u uspostavljanju novih ili jačanju postojećih nadležnih struktura za kontrolu sukladnosti s autorizacijama i propisima. Takva pomoć će uključivati posebno osposobljavanje osoblja.

4. Stranke će utvrditi primjerene sankcije za slučaj nepoštivanja autorizacija i propisa te osigurati njihovu primjenu.

I. Članak 7.

Naslov je umetnut. Sadržaji stavka 1.(e) i stavka 3. su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Zajedničke smjernice, standardi i kriteriji

1.

(e) posebne zahtjeve u pogledu količine tvari koje se ispuštaju (navedene u Dodatku I), njihove koncentracije u otpadnim vodama i načine njihovog ispuštanja.

3. Planovi djelovanja, programi i mjere navedene u člancima 5. i 15. ovog Protokola trebaju se usvajati tako da se u cilju njihove neprekidne primjene vodi računa o sposobnosti prilagođavanja i preinačivanja postojećih postrojenja, gospodarskim mogućnostima stranaka i njihovoj potrebi za razvojem.

J. Članak 8.

Naslov je umetnut i sadržaj je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Praćenje

Stranke će u okviru odredbi i programa praćenja utvrđenih u članku 12. Konvencije, te ako je potrebno, u suradnji s nadležnim međunarodnim organizacijama provoditi djelatnosti praćenja što je moguće ranije i staviti javnosti na uvid nalaze kako bi:

(a) koliko god je moguće sustavno procijenjivale razine onečišćenja duž njihovih obala, osobito obzirom na sektore djelatnosti i kategorije tvari navedenih u Dodatku I, te povremeno pružale informacije u tom smislu;

(b) ocijenjivale učinkovitost planova djelovanja, programa i mjera koje se provode temeljem ovog Protokola kako bi se u najvećoj mjeri uklonilo onečišćenje morskog okoliša.

K. Članak 9.

Naslov je umetnut i sadržaj je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Znanstvena i tehnička suradnja

Sukladno članku 13. Konvencije stranke će surađivati na znanstvenom i tehnološkom području koje se odnosi na onečišćavanje iz izvora i djelatnosti na kopnu, osobito u istraživanju ulaznih podataka, puteva i utjecaja onečišćujućih tvari, te na razvijanju novih

načina njihovog pročišćavanja, smanjenja ili uklanjanja, kao i na razvijanju procesa čiste proizvodnje u tu svrhu. S tim ciljem stranke će osobito nastojati:

Slijedeći novi stavak je dodan:

(c) promicati pristup i prijenos tehnologije koja ne šteti okolišu, uključujući tehnologiju čiste proizvodnje.

L. Članak 10.

Naslov je umetnut i sadržaj je izmjenjen i dopunjen kako slijedi:

Tehnička pomoć

1. Stranke će surađivati izravno ili uz pomoć nadležnih regionalnih ili drugih međunarodnih organizacija, dvostrano ili višestrano, kako bi izradile i koliko god je to moguće provodile programe pomoći za zemlje u razvoju, osobito na području znanosti, obrazovanja i tehnologije, u cilju spriječavanja, smanjivanja ili, ako je prikladno, postepenog uklanjanja unošenja onečišćujućih tvari iz izvora i djelatnosti na kopnu i njihovih štetnih posljedica po morski okoliš.

2. Tehnička pomoć će osobito uključivati osposobljavanje znanstvenog i tehničkog osoblja, kao i nabavu, uporabu i proizvodnju prikladne opreme u tim zemljama i, ako je prikladno, tehnologije čiste proizvodnje, pod povoljnim uvjetima o kojima se dotične stranke trebaju dogovoriti.

M. Članak 11.

Naslov je umetnut kako slijedi:

Prekogranično onečišćavanje

N. Članak 12

Naslov je umetnut i sadržaj stavka 1. je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

Rješavanje sporova

1. Uzimajući u obzir članak 28. stavak 1. Konvencije, kada bi onečišćenje s kopna koje potječe sa područja jedne od stranaka moglo izravno naštetiti interesima jedne ili više drugih stranaka, dotične stranke se obvezuju da će na zahtjev jedne ili više njih započeti s konzultacijama kako bi pronašle zadovoljavajuće rješenje.

O. Članak 13.

Naslov je umetnut. Sadržaj stavka 1., prva rečenica stavka 2. i podstavka (d) stavka 2. su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Izvješća

1. Stranke će svake dvije godine, ako se na sastanku ugovornih stranaka ne dogovori drugačije, putem Organizacije podnositi na sastancima ugovornih stranaka izvješća o poduzetim mjerama, ostvarenim rezultatima i ako to bude slučaj, o teškoćama na koje su nailazile u primjeni ovog Protokola. Postupak za podnošenje takvih izvješća utvrdit će se na sastancima stranaka.

2. Ova izvješća će između ostalog sadržavati:

(d) planove djelovanja, programe i mjere provedene u skladu sa člancima 5., 7. i 15. ovog Protokola.

P. Članak 14.

Naslov je umetnut. Sadržaj stavka 1. i podstavka (a), (c) i (f) stavka 2. su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

Sastanci

1. Redoviti sastanci stranaka održavat će se prilikom redovitih sastanaka ugovornih stranaka Konvencije koji se održavaju temeljem članka 18. Konvencije. Stranke mogu također održavati izvanredne sastanke u skladu sa člankom 18. Konvencije.

2.

(a) nadzirati provedbu ovog Protokola i razmatrati djelotvornost donesenih planova djelovanja, programa i mjera;

(c) izrađivati i donositi planove djelovanja, programe i mjere u skladu sa člancima 5., 7. i 15. ovog Protokola

(f) razmatrati izvješća koje podnose stranke temeljem članka 13. ovog Protokola;

Q. Članak 15.

Naslov je umetnut i sadržaj stavka 1. je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

Donošenje planova djelovanja, programa i mjera

1. Na sastanku stranaka će se dvotrećinskom većinom usvajati kratkoročni i srednjeročni regionalni planovi djelovanja i programi koji sadržavaju mjere i rokove za njihovu provedbu kako je utvrđeno člankom 5. ovog Protokola.

Sadržaj stavka 2. je zamijenjen sa slijedećim:

2. Regionalne planove djelovanja i programe navedene u stavku 1. izrađuje organizacija, a razmatraju i odobravaju nadležna tehnička tijela ugovornih strana najkasnije u roku godine dana od stupanja na snagu izmjena i dopuna ovog Protokola.

Takvi regionalni planovi djelovanja i programi stavit će se na dnevni red sljedećeg sastanka stranaka radi usvajanja. Isti postupak primjenjivat će se za svaki dodatni plan djelovanja i program.

Slijedeći novi stavci su dodani:

3. Tajništvo će mjere i rokove usvojene u skladu sa stavkom 1. ovog članka priopćiti svim strankama. Takve mjere i rokovi postaju obvezujući stoosamdesetog dana od dana priopćavanja strankama koje u roku stosedamdesetdevet dana od datuma priopćenja nisu dostavile Tajništvu nikakvu primjedbu.

4. Stranke koje su dostavile primjedbu u skladu s prethodim stavkom dužne su izvijestiti stranke na sastanku o mjerama koje namjeravaju poduzeti, pri čemu se podrazumijeva da te stranke u bilo koje doba mogu dati svoju suglasnost na te mjere ili rokove.

R. Članak 16.

Naslov je umetnut i sadržaj stavka 2. je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

Završne odredbe

2. Poslovnik i finacijska pravila usvojena temeljem članka 24. Konvencije primjenjivat će se na ovaj Protokol osim ako se stranke u ovom Protokolu ne dogovore drugačije.

Sadržaj posljednjeg stavka je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

Sastavljeno u Ateni, 17. svibnja. 1980. godine i izmijenjeno i dopunjeno u Siracusi 7. ožujka. 1996. godine u jednom izvorniku na arapskom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku, pri čemu su sva četiri teksta jednako vjerodostojna.

DODATAK I

Dodatak I je zamjenjen s novim Dodatkom I:

DODATAK I

ELEMENTI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRILIKOM IZRADE PLANOVA DJELOVANJA, PROGRAMA I MJERA ZA UKLANJANJE ONEČIŠĆAVANJA S KOPNA

Ovaj Dodatak sadrži elemente koji će biti uzeti u obzir prilikom izrade planova djelovanja, programa i mjera za uklanjanje onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu kako je navedeno u člancima 5., 7. i 15. ovog Protokola.

Cilj takvih planova djelovanja, programa i mjera bit će obuhvatiti sektore djelatnosti navedene u odlomku A. i također obuhvatiti skupine tvari nabrojanih u odlomku C. odabranih na temelju svojstva navedenih u odlomku B. ovog Dodatka.

Stranke će odrediti prioritete djelovanja na temelju pripadajuće važnosti njihovog utjecaja na javno zdravstvo, okoliš i društveno-gospodarske te kulture uvjete. Takve programi će obuhvatiti točkaste izvore, raspršene izvore i atmosfersko taloženje.

Prilikom izrade planova djelovanja, programa i mjera stranke će, sukladno Globalnom programu djelovanja za zaštitu morskog okoliša od djelovanja s kopna usvojenom u Washingtonu, D.C. 1995. godine, dati prednost tvarima koje su toksične, postojane i sklone biološkoj akumulaciji, a osobito postojećim organskim onečišćujućim tvarima (POP) kao i pročišćavanju i gospodarenju otpadnim vodama.

A. SEKTORI DJELATNOSTI

Sljedeći sektori djelatnosti (nisu navedeni po redosljedu prioriteta) bit će razmatrani prilikom utvrđivanja prioriteta za izradu planova djelovanja, programa i mjera za uklanjanje onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu:

(1) proizvodnja energije;

- (2) proizvodnja umjetnih gnojiva;
- (3) proizvodnja i izrada formula biocida;
- (4) farmaceutska industrija;
- (5) rafiniranje nafte;
- (6) industrija papira i celuloze;
- (7) proizvodnja cementa;
- (8) industrija štavljenja kože;
- (9) metaloprerađivačka industrija;
- (10) rudarstvo;
- (11) brodogradnja i remont brodova;
- (12) lučke djelatnosti;
- (13) tekstilna industrija;
- (14) elektronska industrija;
- (15) industrija recikliranja;
- (16) ostali sektori organsko-kemijske industrije;
- (17) ostali sektori anorgansko-kemijske industrije;
- (18) turizam;
- (19) poljoprivreda;
- (20) stočarstvo;
- (21) prehrambena industrija;
- (22) akvakultura;
- (23) obrada i odlaganje opasnog otpada;
- (24) pročišćavanje i odlaganje otpadnih voda iz kućanstava;
- (25) gospodarenje komunalnim krutim otpadom;
- (26) odlaganje kanalizacijskog mulja;
- (27) industrija za gospodarenje otpadom;
- (28) spaljivanje otpada i gospodarenje njegovim ostacima;

(29) radovi koji izazivaju fizičku promjenu prirodnog stanja obale;

(30) prijevoz.

B. SVOJSTVA TVARI U OKOLIŠU

Za izradu planova djelovanja, programa i mjera stranke trebaju voditi računa o niže navedenim karakteristikama:

- (1) postojanost;
- (2) toksičnost ili druga štetna svojstva (npr. kancerogenost, mutagenost, teratogenost);
- (3) biološka akumulacija;
- (4) radioaktivnost;
- (5) omjer između primijećenih koncentracija i koncentracija bez primijećenog učinka (NOEC);
- (6) opasnost od eutrofikacije ljudskog porijekla;
- (7) učinak na zdravlje i opasnosti;
- (8) važnost preko granica države;
- (9) opasnost od nepoželjnih promjena u morskom ekološkom sustavu i nepovratnost ili trajnost učinaka;
- (10) uplitanje u održivo iskorištavanje živih resursa ili druge zakonite uporabe mora;
- (11) utjecaj na okus i/ili miris morskih proizvoda namijenjenih čovjekovoj prehrani;
- (12) utjecaj na miris, boju, prozirnost ili druge karakteristike morske vode;
- (13) obrazac rasprostranjenosti (npr. dotične količine, obrasci uporabe i vjerojatnost da će dospjeti u morski okoliš).

C. KATEGORIJE TVARI

Sljedeće kategorije tvari i izvora onečišćavanja služit će kao smjernica u izradi planova djelovanja, programa i mjera:

- (1) organohalogeni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu. Prednost će se dati aldrinu, klordanu, DDT- u, dieldrinu, dioksinima i furanima, endrinu, heptakloru, heksaklorobenzenu, mireksu, polikloriranim bifenilima i toksafenu;
- (2) organofosforni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu;
- (3) organokositreni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u morskom okolišu;
- (4) policiklički aromatični ugljikovodici;
- (5) teški metali i njihovi spojevi;

- (6) upotrijebljena ulja za podmazivanje;
- (7) radioaktivne tvari, uključujući njihov otpad, kada njihovo ispuštanje nije u skladu s načelima zaštite od zračenja kako su to utvrdile nadležne međunarodne organizacije, vodeći računa o zaštiti morskog okoliša;
- (8) biocidi i njihovi derivati;
- (9) patogeni mikroorganizmi;
- (10) sirova nafta i ugljikovodici naftnog porijekla;
- (11) cijanidi i fluoridi;
- (12) biološki nerazgradivi deterdženti i druge biološki nerazgradive tvari koje djeluju na površinu;
- (13) spojevi dušika i fosfora i druge tvari koje mogu izazvati eutrofikaciju;
- (14) otpaci (svaki postojani proizvedeni ili prerađeni kruti materijal odbačen, odložen ili ostavljen u morskome i obalnom okolišu);
- (15) toplinski izljevi;
- (16) kiseli ili alkalni spojevi koji mogu naškoditi kakvoći vode;
- (17) netoksične tvari koje mogu imati štetni utjecaj na sadržaj kisika u morskome okolišu;
- (18) netoksične tvari koje mogu ometati zakonito korištenje mora;
- (19) netoksične tvari koje mogu imati štetni utjecaj na fizička ili kemijska svojstva morske vode.

DODATAK II

Dodatak II je brisan.

DODATAK III

Dodatak III je promijenjen kao Dodatak II. Naslov je dodan i uvodni stavak je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

DODATAK II

ELEMENTI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI IZDAVANJU DOZVOLA ZA ISPUŠTANJE OTPADA

U pogledu izdavanja dozvola za ispuštanje otpada koji sadrži tvari navedene u članku 6. ovog Protokola posebno treba uzeti u obzir, prema slučaju, sljedeće čimbenike:

Naslov i stavci 1., 2., 3., 6. i 7. odjeljka A su izmijenjeni i nadopunjeni kako slijedi:

A. SVOJSTVA I SASTAV ISPUŠTANJA

1. vrsta i veličina točkastog ili raspršenog izvora (npr. industrijski proces);
2. vrsta ispuštanja (npr. porijeklo, prosječni sastav);
3. stanje otpada (npr. kruti, tekući, mulj, blato);
6. koncentracije u odnosu na važne sastavne dijelove tvari navedenih u Dodatku I i drugih tvari kako je prikladno;
7. fizikalna, kemijska i biokemijska svojstva ispuštenog otpada.

Naslov odjeljka B je izmijenjen i dopunjen i novi stavak je dodan:

B. SVOJSTVA SASTAVNIH DIJELOVA ISPUŠTANJA S OBZIROM NA NJEGOVU ŠTETNOST

7. sve druge karakteristike kao navedene u Dodatku I, odjeljku B.

Naslov i stavak 3. odjeljka C je izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

C. SVOJSTVA MJESTA ISPUŠTANJA I PRIHVATNOG OKOLIŠA

3. početno razrjeđenje koje se postiže u točki ispuštanja u prihvatni okoliš;

DODATAK IV

Dodatak IV je promijenjen kao Dodatak III. Naslov je dodan i stavci 1., 2., 3. i 5. su izmijenjeni i dopunjeni kako slijedi:

DODATAK III

UVJETI PRIMJENE NA ONEČIŠĆAVANJE KOJE SE PRENOSI KROZ ATMOSFERU

1. Ovaj Protokol primjenjivat će se na onečišćavajuća ispuštanja u atmosferu pod sljedećim uvjetima

(a) ispuštena tvar je ili bi mogla biti prenijeta na područje Sredozemnog mora pod prevladavajućim meteorološkim uvjetima;

(b) unos tvari u područje Sredozemnog mora je opasan po okoliš u odnosu na količine iste tvari koja dopiže na područje na druge načine.

2. Ovaj Protokol također će se primjenjivati na onečišćavajuće ispuštanje u atmosferu koje djeluje na područje Sredozemnog mora iz izvora na kopnu na teritoriju stranaka i iz fiksnih konstrukcija koje je čovjek izgradio u moru daleko od obale u ovisnosti od odredbi iz članka 4(2) ovog Protokola.

3. U slučaju onečišćavanja područja Sredozemnog mora iz izvora na kopnu kroz atmosferu odredbe članaka 5. i 6. ovog Protokola primjenjivat će se na odgovarajuće tvari i izvore navedene u Dodatku I ovog Protokola kako će se stranke dogovoriti.

5. Odredbe Dodatka II ovog Protokola primjenjivat će se na onečišćavanje kroz atmosferu kad god je to prikladno. Praćenje i izrada modela onečišćavanja zraka koristeći prihvatljive

opće čimbenike i metodologije emisije izvodit će se prilikom procjene atmosferskog taloženja tvari, kao i prilikom izrade inventara količina i brzina emisija onečišćavajućih tvari u atmosferu iz izvora na kopnu.

DODATAK IV

Novi Dodatak IV je dodan kako slijedi:

DODATAK IV

KRITERIJI ZA UTVRĐIVANJE NAJBOLJIH RASPOLOŽIVIH TEHNIKA I NAJBOLJIH POSTUPAKA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

A. NAJBOLJE RASPOLOŽIVE TEHNIKE

1. Primjena najboljih raspoloživih tehnika naglašavat će primjenu tehnologije koja ne proizvodi otpad, ako je na raspolaganju.

2. Izraz najbolje raspoložive tehnike označava najnoviji (najsuvremeniji) stupanj razvoja procesa, sredstva ili metoda rada koji pokazuju praktičnu prikladnost određene mjere za ograničenje ispuštanja, emisija i otpada. Prilikom utvrđivanja da li ukupni proces, sredstvo i metoda rada uključuje najbolje raspoložive tehnike općenito ili u pojedinačnim slučajevima, posebnu pozornost treba obratiti na:

(a) usporedive procese, sredstva ili metode rada koje su nedavno uspješno isprobane;

(b) tehnološki napredak i promjene u znanstvenim saznanjima i shvaćanjima;

(c) gospodarsku izvedivost takvih tehnika;

(d) rokove za montažu kako u nova tako i u postojeća postrojenja;

(e) vrstu i količinu dotičnih ispuštenih masa i emisija.

3. Iz toga proizlazi da će se ono što su najbolje raspoložive tehnike za određeni proces s vremenom promijeniti u svjetlu tehnološkog napretka, gospodarskih i društvenih čimbenika, kao i promjena u znanstvenim saznanjima i shvaćanjima.

4. Ako smanjenje količina koje se ispuštaju i emisija koje proizlaze iz uporabe najboljih raspoloživih tehnika ne dovedu do rezultata prihvatljivih za okoliš, potrebno je poduzeti dodatne mjere.

5. Tehnike obuhvaćaju kako uporabljenu tehnologiju tako i način na koji se postrojenje projektira, gradi, održava, vodi i rastavlja.

B. NAJBOLJI POSTUPCI ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

6. Izraz najbolji postupci za zaštitu okoliša označava primjenu najprikladnije kombinacije mjera i strategija za nadzor u okolišu. Prilikom odabira u pojedinačnim slučajevima treba razmotriti barem sljedeće stupnjeve u opsegu mjera:

(a) odredbe o informiranju i obrazovanju javnosti i korisnika o posljedicama određenih odabranih djelatnosti i proizvoda, njihove uporabe i konačnog odlaganja po okoliš;

(b) izradu i primjenu skupa pravila o dobrom ponašanju u okolišu koja obuhvaćaju sva gledišta aktivnosti u životu proizvoda;

(c) obvezatnu uporabu naljepnica koje upozoravaju korisnike na opasnosti vezane za proizvod, njegovu uporabu i konačno odlaganje;

(d) štednju resursa, uključujući enegiju;

(e) stavljanje javnosti na raspolaganje sustave za prikupljanje i odlaganje;

(f) izbjegavanje uporabe opasnih tvari ili proizvoda i stvaranja opasnost otpada;

(g) recikliranje, oporabu i ponovnu uporabu;

(h) primjenu gospodarskih instrumenata na djelatnosti, proizvode ili grupe proizvoda;

(i) uspostavljanje sustava za izdavanje dozvola, uključujući ograničenja ili zabranu.

7. Prilikom utvrđivanja koja kombinacija mjera predstavlja najbolje postupke za zaštitu okoliša općenito ili u pojedinačnim slučajevima, osobitu pozornost treba obratiti na:

(a) opasnost koju proizvod i njegova proizvodnja, uporaba i konačno odlaganje predstavljaju za okoliš;

(b) zamjenu sa manje onečišćujućim djelatnostima ili tvarima;

(c) opseg uporabe;

(d) potencijalnu korist ili štetu po okoliš od zamjenskih materijala ili djelatnosti;

(e) napredak i promjene u znanstvenim saznanjima i shvaćanjima;

(f) rokove provedbe;

(g) društvene i gospodarske implikacije.

8. Iz toga proizlazi da će se najbolji postupci za zaštitu okoliša za određeni izvor s vremenom promijeniti u svjetlu tehnološkog napretka, gospodarskih i društvenih čimbenika, kao i promjena u znanstvenim saznanjima i shvaćanjima.

9. Ako smanjeni unos koji proizlazi iz najboljih postupaka za zaštitu okoliša ne dovede do rezultata prihvatljivih za okoliš, potrebno je poduzeti dodatne mjere i iznova utvrditi najbolje postupke za zaštitu okoliša.

Članak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove vodnoga gospodarstva uz suradnju središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona Izmjene i dopune Protokola iz članka 1. ovog Zakona nisu na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podatak o njihovom stupanju na snagu objaviti naknadno sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njihovog stupanja na snagu.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE
KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA I DOPUNA
PROTOKOLA
O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA S KOPNA

Člankom 1. ovog Zakona propisano je da se potvrđuju Izmjene i dopune Protokola iz članka 1. ovog Zakona sukladno odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim Izmjenama i dopunama Protokola iz članka 1. ovog Zakona

U članku 2. sadržan je tekst Izmjena i dopuna Protokola iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. određuju se tijela u čijem je djelokrugu provedba Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola iz članka 1. ovog Zakona.

U članku 4. utvrđeno je da na dan stupanja na snagu ovog Zakona Izmjene i dopune Protokola iz članka 1. ovog Zakona nisu na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te da će se podatak o njihovom stupanju na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku objaviti naknadno, nakon njihova stupanja na snagu.

Člankom 5. određeno je stupanje na snagu Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Protokola iz članka 1. ovog Zakona.